

18+

Федір Шитарчук

Останнє літо

Всі ми родом з 90-х
(українською)

Федір Титарчук

Останнє літо. Всі ми родом з 90-х (українською)

<https://litres.ru/68791467>

ISBN 9785449372086

Аннотація

НЕЗАКОННОЕ ПОТРЕБЛЕНИЕ НАРКОТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ, ПСИХОТРОПНЫХ ВЕЩЕСТВ, ИХ АНАЛОГОВ ПРИЧИНЯЕТ ВРЕД ЗДОРОВЬЮ, ИХ НЕЗАКОННЫЙ ОБОРОТ ЗАПРЕЩЕН И ВЛЕЧЕТ УСТАНОВЛЕННУЮ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВОМ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ.

Про що ця книга? — Про молоді 90-х.

Кому вона буде цікава? — Напевно тієї ж самої молоді, яка зазнала свій розквіт в ті роки.

Про що ця книга? — Про життя підрастаючого покоління в одному невеликому містечку на «Краю Географії» «Перехідного періоду». Про їхнє життя, сьогохвилинних устремліннях, алкоголі, жіночому поле, а також абсолютної і безпросвітної підліткової наївності. Про той період, коли «Останнє літо» назавжди стає тим вододілом, який відокремлює юність від чогось, що лежить попереду

Книга содержит нецензурную брань.

Содержание

Останнє літо	5
1. Ми	6
2. Жека	12
3. Віталік	25
4. І знову Жека	33
5. Льоха на прізвисько Хомич	41
6. Саня	66
7. Ватрон	77
Кінець ознакомительного фрагмента.	79

Останнє літо Всі ми родом з 90- х (українською)

Федір Титарчук

© Федір Титарчук, 2026

ISBN 978-5-4493-7208-6

Создано в интеллектуальной издательской системе Ridero

Останнє літо

Титарчук Федір Олександрович

1. Ми

Весна. Не та вогка і водяниста весна, що приходить відразу ж за останніми морозами і знаменується струмками, спливаючими пляшками, шприцами та іншим сміттям, що вже роками не прибиралися і ще стільки ж не будуть прибиратися, утворюючи спочатку купи, потім звичний ареал проживання, а далі — формуючи нашарування, заростаючи пилом і піском, створять так званий культурний шар. Який шар? Яка культура — такий і шар. І хулі тут чекати?!

Я вибрався на вулицю, переступив чи то через собачі екскременти, чи то просто через щось, що любив викидати зі свого балкона наш сусід, який давно пішов в синява після розпаду Союзу. Переступив і з почуттям юнацького максималізму відправився нарізати кола навколо «інтернату», попутно збираючи охочих до такого проведення часу. Охочі знаходилися, більше того, в них нестачі в принципі не існувало. Погода кричала... Але кричала вона кожному своє. Кого дорікала в тому, що він досі не п'яний. Комуś нагадувала про життя та її продовження, пробуджуючи в ньому статевий інстинкт і потяг до продовження роду. Ні, рід ні хто особливо продовжувати не поспішав, всіх нас більше цікавив сам процес.

Власне, навколо цих двох аспектів — випити і знайти когось (ну, хоча б, на крайній випадок, просто поговорити про

це) і зводилася вся наша життя. Яскраве і романтичне. Хоча, ні, не все згадав — були ще карти, мордобій і іноді книжки, виключно фантастика, рідше — щось до остраху комічне, висміювати в тій чи іншій мірі часи совка. Словом, було жити весело і навіть та обставина, що кожен день був схожий на попередній — ні кого не бентежила.

Мені і ще з десятку таких як я було трохи простіше. Ми ж були вже студентами, відірвалися від мамки, пройшли алкогольну школу гуртожитку, наша самооцінка не мала меж, як, втім, і діра нашої кишені. Значно гірше, як мені здається, було тим, хто залишився в цьому маленькому містечку, що розкинувся на десятках непризначених для життя пагорбах з одного боку річки і таким що постійно заливається при весняному паводку Подолі протилежної його частини. Вже не знаю, чим вони тут крім алкоголізму, блядства і періодичного месилов бруду і один одного в принципі займалися? Адже робити тут було нічого. Нічого від слова «зовсім»! Повірте тому, хто час від часу наїжджав у це містечко від мільйонного Харкова, хизувався своєю вдачею (як, втім, і інші), хоча там і хвалитися було нічим, насамперед закидав додому сумки — тоді це був ще мій будинок, який поступово «поплив», розчинився, анігілювався — і мчав першою справою по своїм друзякам.

Друзяки, хто сидів удома, — погода ж лайно! Хто заливався алкоголем на «хаті», хто зникав і з'являвся через деякий час з історією про чергову перемогу над тією, яка готова була

і сама здатися в полон, причому, чи не кожному. А ми, приїжджі, але все ж ще корінні, вибиралися в бруд і безвихідь мікрорайону, щоб порадіти чергової зустрічі і провести час.

Мікрорайон наш мав дві назви. Як то водиться, офіційну, для документів, і місцеву, народну, сьогоднішню. Виріс він, мікрорайон, за останніми планами — обіцянкам поміраючого Союзу, всім сім'ям до 2000 року дати по квартирі. І разом з кончиною Союзу закінчилося і його майбутнє. Два десятки багатоповерхових будинків з радістю прийняли нас, і до величезної заздрості і ненависті «місцевих», що обклали мікрорайон з трьох сторін приватним сектором. А далі — Союз як-то сам собою розчинився, залишивши всіх нас з недобудованими сусідськими будинками, вітрами, що прошивали наскрізь не тільки мікрорайон, але і в час смерті місцевої котельні і самі багатоповерхівки. Хтось навіть казав, що йому вдалося бачити затверджений план розвитку нашої місцевості, складені ще в часи Союзу. І, говорив, був там і парк, і ще з півсотні будинків, і знесене під забудову, а нині законсервоване кладовищі, і багато ще чого... Але справа була в тютюновому димі, у когось на квартирі й розмов було вже багато, а ось слухачів — уважних слухачів — мало. Та й, здебільшого, на таких посиденьках, половині сказаного в принципі було вірити не можна.

Ось так і залишився стояти наш мікрорайон, оточений ворожою територією «місцевих», які, через деякий час стали «своїми» в силу своєї, як виявилось, проти нас нечисленно-

сті та відходчивості. Мікрорайон, що йде по схилу пагорба вгору рівно до тієї точки, де найвищий будинок по своїй висоті чи не конкурує з телевежою, яка маячить в п'яти кілометрах, на іншій стороні міста, на точно такому ж пагорбі. Мікрорайон, де взимку не було опалення, а влітку деколи не вистачало тиску у водяній магістралі щоб забезпечити нас водою і дзвінки в міськводоканал приводили лише до одного — нам обіцяли воду, «А коли?» — «Коли підуть дощі!» — відповідали нам і вішали трубку.

Наш торгівельний центр був чи не крупніше центрального універмагу і, за визначенням, надмірним. Наша пошта дивилася в бік порослого полинню поля, за яким починалося законсервоване і, як говорили, що готується до знесення кладовища. Наша водонапірна станція розсипалася бетонними кістяками довгобуду. В покинуті колодязі центрального опалення із завидною регулярністю хтось падав. І не завжди вдало. Наша школа була настільки велика, що для її заповнення були пущені автобуси, які звозили учнів з навколишніх сіл і туди ж після уроків їх відвозили. У нас було багато чого і в той же час не було основного — майбутнього. Принаймні у форматі цього містечка, цього селища.

Але на дворі були дев'яності. Пізні дев'яності. Часи Союзу ще ні хто не згадував з ностальгією — вже дуже була сильна пам'ять про часи кілометрових черг, тотального дефіциту, неможливості змінити роботу без багатомісячного відпрацювання, довідки, що тебе кудись беруть і пошуку кандидата,

який займе твоє місце — отакого кріпацтва совкового періоду. На дворі стояли лихі дев'яності. Ті самі дев'яності, про які зараз відомо чи не все і які, в якійсь мірі, навіть встигли обрости патиною ностальгії. Але тоді ми знали мало про те, що відбувається насправді, орієнтувалися на той світогляд, що дала нам ще радянська школа, вірили чи не всьому, що нам говорили дядьки з телевізора і були впевнені, що це безгрошів'я, розруха і драні джинси — це не назавжди. Це всього лише «міжсезоння». Ось, незабаром, ми розлучимося з тягарем радянської спадщини, видохнем і ще раз вдихнемо, цього разу на повні груди, і у нас все вийде. Ми станемо жити не гірше, ніж на Заході. Будемо працювати в процвітаючій країні, а роботи вистачить на всіх і грошей буде стільки!!! І всі, всі, всі ми, через десять років — про що навіть писали в «листах щастя» в останній рік у школі — станемо Рокфеллерами, рок-зірками, світилами науки, великими бізнесменами, політиками найвищого польоту...

Ми не просто в це вірили. Ми були впевнені, що саме таке майбутнє нас і чекає! Не інакше. І нехай зараз немає грошей, тьоли вернуть носа і насміхаються, викрикуючи щось там про матеріальний достаток практично в обличчя, джинси в черговий раз поштопалися, а кроси переклеюються вже не перший сезон, але нам вистачає на пиво, існують душевні, які розуміють нас і не настільки меркантильні сучки, юнацький максималізм не дозволяє бачити проблем і перешкод в принципі. Містечко вмирає — але це не про нас, країна

котиться в утиль — але це тимчасово, дядька з телевізорів брешуть — це теж щось так якось... Все у нас буде добре! У нас, мешканців маленького містечка на сході України, пацанів кінця дев'яностих, які прокидалися з думкою про прекрасне майбутнє, жили в тому, що їх оточувало, і безмежно раділи життю. Ми в це не просто вірили, ми це знали — адже по-іншому і бути не могло! У інших, можливо, але не у нас! Ми знали і чекали, що воно, Велике Майбутнє, от-от прийде і зігріє всіх нас своїми променями. Обов'язково прийде і обов'язково зігріє! Потрібно лише трохи почекати... Зовсім трохи. Саму малість. А поки чекаємо — ще одна пляшка пива зайвої зовсім не буде. Пляшка «Рогані» — тоді ще цього вареного пива.

2. Жека

Весна того року, що йдеться, вдалася. Друга декада травня відзначилася легким боязким листям, періодами яскравим та пекучим сонцям, тривалими періодами похолодання що всяк час змінювалися теплом та навіть жарою. Яблуні давно вже відквітли, абрикоси теж, трава пішла в ріст, але як-то сумно, не дуже впевнено. Травень підходив, словом, до кінця.

З брудом, я, напевно, трохи перебрав. Підсихало. І тому я був, природно, невимовно радий. В полях за школою, під рядами тутових дерев, що у нас звалися шовковицею, чекало щось, до чого ми, з одного боку, готувалися, з іншої — ну не так щоб дуже. Елемент непередбачуваності був присутній завжди.

Жекін день народження. Безумовно, самий звичайний день народження, які трапляються у всіх і ми, природно, не були винятком. І ми могли сісти за столик під плакучими вербами, які легким листям намагалися приховати нашу присутність від всюдисущого погляду старіх. Таких собі закутаних у хустки старих, яких багато водиться будь де і яким більш зайнятися нічим як стежити за правами підростаючого покоління. Останні — старі, як водиться, змінили свої бойові пости на зашкленіх балконах на користь припідїздних лавок, як тільки з тих танув останній сніг. Бабульки не те

щоб нас ненавиділи, напевно, ми їм просто не подобалися. А може їм і зовсім нічим було зайнятися. Словом, ми ставилися до тієї категорії, що носило засудливу назву: «молодь нині пішла не та» і часом від цієї уваги страждали.

Старі сували свій ніс у всі справи, що тільки їх короткозорий погляд міг побачити і, як то часто бувало, про наші витівки тут же ставало відомо нашим батькам. Більшість, варто визнати, було навіть «в контрах зі стариками», але необхідність жити під одним дахом, а так само фінансова залежність від них не дозволяли не рахуватися з цією думкою. Тому старенької були злом, нехай і значною мірою нешкідливим, але не настільки, щоб перед ними світити відразу кілька літрів каламутного пійла та стіл, повний закуски, накритий Жекою з нагоди свого дня народження.

Але як би те не було, а каламутна рідина тутو ж заволоділа всіма нашими помислами і сама собою поволокла в поля, за школу, під ті самі дерева шовковиці, що своїми зламаними кронами повинні були приховати наш бенкет від очей тих самих всюдисущих і мерзенних бабутьок. Та й всіх інших. «Попутників» ми теж не готові були шанувати.

І ми пили! А хто, власне, у нас у дворі не пив?! Сказати, що це схвалювалося нашими старими — було б чимось на зразок лжесвідчення під присягою. І вони не просто не підтримували ці наші алкогольні устремління, але і вели з ними непримиренну боротьбу. І коли ми вже були у них на утриманні, то доводилося приймати їх позицію до увагу, та якось

«петляти». Інша справа студентство, Харків, общага — там можна було і спитися, але дама — ні-ні!

Але коли є каламутна жовтуватого кольору рідина, вигнана на відходах виробництва місцевого цукрозаводу, то тут доводилося шукати варіанти. І шовковиця — була не з найгірших. До того ж Жека, схоже, попередньо вичистив ще й холодильник, витягнувши звідти пристойно закусити — за пристойною порції на людину, так що, голод нам не погрожував, це вже точно. Ми дивилися на цей бенкет і не вірили своїм очам, тому що звикли до того пити часто і зовсім без закуски. Максимум — вода з-під колонки.

І опинившись уже на місці, при загальній радості від майбутнього застілля, ми повинні були відзначити, що місця ці в цю пору року і за такої погоди вже зовсім видалися непривітні, повні холоду, вітру і похмурої одноманітності. Небо своєю чорнотою усякий раз кидало в нашу сторону закиди засудження, й ми тулилися вниз, намагаючись сховатися від них під гачкуватими зламаними гілками шовковиць і цього, схоже, для нашого заспокоєння було більш ніж достатньо.

Імпровізований стіл виник в один помах ока. І прим'ята торішня пожухлої трава прийняла все, що тільки ми змогли витягти з об'ємних пакетів, припасеної харчів Жекою.

Жека швидко всім налив, підняв склянку і мовив. У перших своїх словах він дякував усім, хто зібрався тут, в цей непогожий день, щоб вшанувати його своєю увагою і розділити цю трапезу. Ми, природно, відповіли йому взаємністю,

голосно, перебиваючи один одного, запевняли Жеку, що інакше бути й не могло, виявляли йому безмірну повагу, запевняли, що він для нас більше ніж просто друг і, природно, туто ж випивали.

Вогонь вибухав ще в гортані і туто ж запах перепаленої патоки бив у ніс. Ставало зовсім хреново. Зробивши над собою нелюдське зусилля, кожен з нас проштовхував буру рідину, що дурно пахла, всередину. Швидко закушував, руками хапаючи все, до чого ті дотягувалися, і о ж наливав собі сам. Наступну.

Я задовольнявся в якості закуски шубою — стравою божественною і тому недостатньою щоб насититися нею — і заштовхуючи в рот риб'ячий хвіст я був безмірно вдячний Жекиній мамі (або сестрі) за можливість врятувати свій стравохід і ніс від щойно випитого речовини, за всіма ознаками що підпадало під визначення «отруйна».

Друга пішла швидше першою. Фольклор алкогольної спільноти вимагав: «між першою і другою перерва...» І ми свято дотримувалися цим традиціям переданим як заповіт нам... Словом, кимось там переданими. Якщо той заповіт був взагалі.

Третя і того впала куди краще двох попередніх. І випивши її ми відразу ж згадали, що третя начебто як за любов і за дам, яких тут не було, але були в наших серцях і десь там ще... Згадали, розсміялися, виголосили тост заднім числом, запивши його четвертою, і розмова тут же пішла. Як

виявилось, на п'яну голову «дам легкої доступності» у нас на районі раптом додалось, причому в рази. А чи могло бути інакше, якщо поділитися плітками тут же ставало нормою, а будь домисел або «а ось хтось казав, що...» відразу ж ставав непорушною істиною?! Збираючи і поширюючи плітки про ту чи іншу особу протилежної статі, ми всі раптом прозрівали пізнанням кожного хто тільки брав слово, і того, що про ту чи іншу особі йдеться і в що вона, як говорив «друг мого друга, дізнавшись від її подруги», вона може, вміє і на що згідно, але, на жаль, ось як-то про ключі і підходах, щоб отримати все це доступне і бажане зараз і задарма, ні хто не поширювався. Конструкції приблизно такого характеру починали переважати в нашій бесіді, де початок і закінчення фрази легко могли не складно пов'язати між собою, а в її середині і зовсім йшлося про те третьому.

Що ж до ключів і підходів до всіх цих «доступним», то цю тему ми не піднімали, будучи впевненими, що коли складеться, трапиться, то кожен з нас і ключі підбере, і підхід сам собою промалюється. Словом, випили, закусили, а вітер мучив нас, наші легкі куртки, наші душі і наші волосся. Хотілося пити і не хотілося пити бурий самогон. Але ми знову випили, впадаючи в той стан, коли говорити стає здатний кожен, а ось засвоює сказане не здатен вже ні хто, навіть той, хто виголошував промову.

Жека сів під дерево і був готовий тут же заснути, чого ми, природно, дозволити йому не могли. І не дозволили:

«Замерзне!» — одноголосно винесли вердикт ми. І швидко зібравши все те, що залишилося від бенкети, захопивши другу літру з собою, раптом хтось запропонував перебратися в більш теплі місця. Швидше за все, це був Віталік, той самий Віталік! Власник мотоцикла «Восход» і той, що водив знайомства чи не з усіма механіками з навколишніх гаражів. І були ті механіки, майстри на всі руки, перемазані з сажу, кіптяву, масло і солідол ледь не до самих кінчиків волосся, але зустрічалися серед них і просто унікали, які мешкали в своїх гаражах, перебираючи гори металевого непотребу і в алкогольному маренні створюючи то шедеври, а то й просто щось незрозуміле.

Нашого механіка звали не те Льолик, не то Льончик, не то ще як. Був він худорлявий, пропитий наскрізь, носив величезні окуляри в роговій оправі і жив, схоже, тут же, в гаражі.

Промандрував гордо через весь район, на очах у тих самих бабутьок, які після випитого нами літра на п'ятьох нам були вже не страшні, ми попрямували до гаражів. Бабутьки здивовано і осудливо дивилися нам услід. В рядах їх часом повисло мовчання. Жека змігся і прокричав щось на кшталт: «Що суки старі?! Ідіть пі..ть моїм старим!», але ми його вчасно викрали, так як Жека в стані афекту був не просто непередбачуваний, але навіть більше — невимовний. І те, що він зараз ледь тримався на ногах, дай йому волю, швидко змінилося б неприборканою активністю, що, думаю, бабутькам могло зовсім припасти не до вподоби.

Ми виходили за периметр багатоповерхівок, а бабульки, ми були впевнені, то вже «стукали». Неприємно, але нам було це якось вже дуже пофіг. Стільникових ми не боялися не того, що таких просто було ні в кого: ні у нас, ні у «старих» — звідки у простого смертного настільки дорогий атрибут распальцованого братка або «насмоктавшої його тьоли» (пробачте за пряму мову)? Тому, швидко зникнувши в районі гаражів, мало хто з нас побоювався успішних пошуків «стариками», якщо ті навіть наважуються на такі і кинуться за нами слідом.

Не кинулися. І то добре. Зате Льолік, чия згорблена фігура нас зустріла в прорізу хвіртки гаражних воріт, з подивом і якось неохоче впустила нас усередину. Ветал тут же вийняв заповітну літру і все відразу ж вирішилося. Льолік ожив, заметушився, спотикаючись через розкидані запчастини, про якісь остови мотоциклів, що стояли попід стінами, через якісь засмальцьовані книги, журнали, пластинки, банки з консервацією, накриваючи стіл прямо на слюсарному верстаті і розсаджуючи нас по диванам, стільцям, табуретам і навіть в побите мишами крісло. Місце знайшлося всім і наш стан вже не дозволяло цілком здорової думки — наскільки чисті всі ці місця зручностей і чи не доведеться після цього старанно відпирати мазут, солідол та інші мастильні матеріали? І тільки ж мастильні??

Льолік був тим персонажем, якого знали всі, але мало хто водив з ним дружбу. Він час від часу виповзав зі свого га-

ража, прилипав до нашої чи іншої компанії, пив, їв, триндів, час від часу затівав бійки, природно, в силу свого вічно п'яного стану, отримував і відвалював. Били його не сильно, так, тільки заради розваги — не більше. І після цього він знову відбував до себе в нору. В гараж. Звідки не вытуляв носа до наступної вилазки.

Час від часу і ми забрідали до нього. Не часто, але траплялося. Забрідали, так само бухали, язиком клепати, билися і весело після бійку мирилися останньої сотнею на дорогу, розходилися веселі, залишаючи Льоліка у його гаражі, побитого, такого що весь час після того бурчав, але, схоже, теж задоволеного.

— О! — зрадів Льолік, побачивши цілий літр бурої суміші і якісь залишки закуски, що залишилися з нетривалого бенкету під шовковицями, дбайливо донесених кимось з нас, що вже не твердо стояли на ногах.

— А ти думав, ми до тебе з порожніми руками? — посміхнувся Віталік.

— Ну ти часто саме так і заявляєшся, — буркнув Льолік, вишуковуючи серед мотлоху, пилу і мастила пару банок з консервацією, витрушуючи з тарілки розібраний конічний підшипник і дістаючи звідкись до страху брудну ложку.

— Коли таке було? — замайорів Віталік. — Якщо пару раз заглянув до тебе, то це ще нічого не значить! — обурився він.

Розлили. Випили. Закусили. Стало взагалі весело і тепло.

Задиміла пічка-буржуйка в кутку, витяжка не справлялася і частина диму тут же заповнювала простір гаража.

— Зараз розтопиться і буде все чудово! — пояснив Льолік і поправив свої окуляри. Окуляри були у нього неймовірно міцні, так як не раз витримували пряме попадання, і Льолік цією обставиною навіть часом хвалився, мовляв, зараз таких окулярів не роблять.

Роблять чи ні зараз такі окуляри — нам було, власне, пофіг. Ми знову розлили. Та не встигли піднести до рота пластикові стаканчики, як у ворота постукали. Від стуку ми всі тут же стрепенулися і чомусь відразу ж попливли образи... Міліція?! Дільничний?! «Старики»?! Вже дуже наполегливо і зі знанням справи стукали.

Ми напружилися, поки Льолік нетвердо ступаючи через свій мотлох, прямував відчиняти хвіртку. Хвіртка відчинилася і ми з полегшенням зітхнули — обійшлося. І хвала всевишньому, що обійшлося.

— Привіт! — распівно з ноками зриву через прокуреність прозвучало з тієї сторони і тут же в гараж проникло два тіла.

Знав я їх?! Та ні, напевно чи. Можливо, навіть бачив вперше, хоча, хто знає. Застраглі в лихолітті з подібним способом життя, алкоголем, тютюном і неправильним харчуванням, особи не дозволяли визначити до якої із вікових категорій належать ці дві, з дозволу сказати, панянки, хоча їх інакше як «тьоли» ні хто і не кликав. Першу звали не те Люся, не то Люду — хоча, яка різниця. Друга і зовсім залиши-

лася без імені, тут же рвонувши до столика і особисто налив собі, таким чином швидко вливаючись в наш колектив.

Два пухких тіла, агресивно розфарбуванні і з лакованим укладанням розбавили наше суспільство. Стало зовсім якось не так. Віталік тут же впав в обійми одної з прибулих, Льолік дивився на це з неприхованим роздратуванням і навіть злістю, чомусь нервово почав збирати конічний підшипник, зважуючи масу того на долоні. Льолік ревнував! Це було видно навіть нам — таким собі мішкам з гаражу, що валялися тут вже напившись. Друга, почувши, що сьогодні є іменинник, якимось чином опинилася у Жеки на руках. Її рука обвила Жекину шию, груди билася про його особу, а губи щось нашіптували Жеці на вухо. Женька бадьорився, силкувався і навіть посміхався, але пелена п'яного забуття його вже тягла за собою, від чого всі його потуги поступово затухали, незважаючи навіть на активність «тьоли».

Але найцікавіше розгорталася в іншому місці і між іншими людьми. Льолік налив собі сам. Випив. Очі його горіли. Всі чекали продовження. І воно не заставилось себе довго чекати. З криком: «Сука е... я під... ка сюди притягла!» — він підлетів до тієї самої застряглої в лихолітті особи і схопивши її за грудки, стягнув з Віталіка. Віталік не міг допустити, щоб при ньому, при бравім гусарі і захисникі всіх дівчат району, творилося таке неподобство, і тут же з ходу впоров Льоліку в його величезні рогові окуляри. Льолік похитнувся, щось промимрив незрозуміле і витримавши паузу, кинувся всією

масою на Ветала.

Це була битва титанів — Віталік, зросту десь сто шістдесят п'яти і Льолік — двометрова висушена алкоголем худорлява жердину. Льолік на льоту вихопив ще раз на ті самі окуляри, похитнувся, мотнув головою, схопив чиюсь склянку, влив в себе і тут же з розмаху засадив Віталіку. Той дивом ухилився, і, схопивши рульову тягу, кинувся на кривдника. Ні, це було не за правилами і ми тут же відібравши у Ветала залізяку, повернувши того на вихідну. А на вихідній Льолік встиг прийняти ще грам п'ятдесят, осушивши ще чийсь стаканчик, і під верески, радісні верески (!), телиць, кинувся уперед. Налетів на Віталіка, і, природно, обидва не встояли на ногах. Розкидаючи все в сторони, повалившись на підлогу, тут же почали місити один другого не жаліючи ні себе, ні противника. Ветал бився, мов божевільний, лупцюя з розмаху і без розбору, особливо не цілячись і всяк раз потрапляючи по очках. Його супротивник був поважче, розмах рук мав більше і тому нічого з мілким в порівнянні з собою Веталом у смітнику на підлозі особливо вдіяти не міг, хіба що навалюватися тілом і тиснути, чому Ветал усякий раз злітав вгору, вибираючись з-під Льоліка, і сидячи зверху, продовжував наносити удари навідліг. Щось там неприємне промовляючи.

Дівки верещали, одна навіть злетіла з ногами на верстат і всіх дивувала своїми голими колінами, танцем невпевненою у своїх силах стриптизерки під крики схвалення. Прав-

да схвалення чого — тут виникає складність трактування.

Друга гостя не поспішала сповзати з Жеки, схоже, промацуючи не тільки те, що було заховано у нього в штанях, але і його кишені, час від часу такі туди забираючись. Жека відключився і його закинута голова давно вже видавала посапуючі звуки. Я хотів було від усього цього дистанціюватися і навіть забратися звідси — знаю чим все це закінчиться, мавпятиком — але, на жаль, прохід був перекритий двома тілами що міталися, які вже не в першій ось так в зчепленні весело місили одне одного...

— Так я його крутив... — кричав Віталік, потираючи рукавом розбитий ніс, кидаючи фрази у бік воріт, що захлопнулися за нашими спинами.

Природно нас виперли. Виперли з гаражу.

Невідомо, чим би все це закінчилося, хоча, швидше за все, всі б весело посміялися, як то бувало раніше. І випили б, напевно. Але в справу втрутилися ті самі сторонні дівки, яким все це порядком набридло, з нас їм користі було вже не багато — п'яні та й без грошенят, схоже, напружили ми їх, так що вони взяли та й виставили нас з гаражу, слідом вручивши нам в руки і Ветала. Ветал ще довго духарився, викрикував погрози і прокляття, які, розповідав він, фінти сексуального характеру проробляв і зробиць ще з Льоліком, але чим далі ми йшли від гаражів, наближаючись до місць наших дислокацій, тим тихіше ставали ці крики, та й сам

Ветал все більш зникав. Погода охолодила його, кінець травня, не типовий для Сходу України кінець травня, вивітрював дурь з наших голів. Тут же захотілося по домівках. Не розуміючи всієї пишноти свого дня народження Жека крутив головою і щось вигукував, нам доводилося стримувати пориви Ветала повернутися і накидати всім, кого знайде в гаражі, тягти Жеку, що всяк раз спотикався, і дивитися самим під ноги, щоб не впасти у високу суху торішню траву або купу сміття, а зверху, серед листя плакучих верб падали нам на голови дрібні сніжинки. Дрібні і ледь помітні, але наполегливі і невблаганні у своєму косому падінні на наші розпалені обличчя і непокриті голови. Травень, однак, сука...

3. Віталік

Сонце розігнало перші ознаки дощу, червень лише вступав в права, і ми ось-ось погрожували вибратися з незвичних для цієї пори року курток-вітровок. Я вибрався на вулицю і, пройшовши пару дворів, здійснюючи безцільну прогулянку, і тут вже зіткнувся з Віталіком.

Віталік був однією з тих колоритних особистостей, про яку варто лише заговорити, як будь-хто на районі відразу ж розумів, про кого йде мова. Був він невисоким на зріст, надзвичайно активним, любив жіноче товариство і, як над ним періодично жартували: «рідкісна дівчина у нас на районі віком від п'ятнадцяти років не знає Віталіка». Так вже склалося, що був він всього на рік старшим за мене, але от свої амурні історії складав з дівчатами набагато молодшими за себе, називав їх напівжартома малолітніми або «мокрицями» і всяк раз западав на якусь з них всією головою. При цьому він стверджував, що виключно його весела та шухерна вдача привертає до нього жіночу увагу, і вони самі виявляють до нього непідробний інтерес. Коли ж питання вставало «замутити» з більш старшою особою, приблизно його віку, то тут траплялися оказії. Принаймні він сам того не приходив.

Виходець Віталік був з Полтавщини, із специфічною говіркою, прихильником національної ідеї і час від часу зітхав,

що, ось, мовляв, вважав, що знайти себе і своє покликання міг би хіба що десь в окопах, а так — життя нудне й безцільне. «Але Росія точить зуб і тому потрібно бути завжди у всеозброєнні!» — завершував будь-яку свою подібну промову він. Романтика танкових боїв і великих походів минулого вабила його. При цьому він читав праці основоположників нацизму, комунізму та інших сумнівних діячів минулого, думаю, не намагаючись проникнути в глибинний зміст їх праць. Це було, так би мовити, у його розумінні правильно чи просто модно. Але не більше. Вдача у Ветала була легкою. Він був так само легким на підйом, як і на бажання помахатися. Але частіше все обходилося без цього, і його веселий характер створював той колорит у будь-якій компанії, навколо якого і будувалося все веселе спілкування.

Але часом темперамент у Ветала брав гору і тоді він, не дивлячись по сторонах і не оцінюючи критично ситуації, кидався в різні авантюри, які погрожували йому великими неприємностями, але все якось все ж обходилося. Через п'ятнадцять років, коли доля мене знову занесла в ті краї, я абсолютно випадково зустрів Ветала. Очі його горіли, погляд блукав по сторонах, алкоголь проступав через кожну пору обличчя і тіла, а в руці він тримав сокиру і грізно так неспішно рухався по району в пошуках своєї дружини, яка, як він стверджував, викрала їх дітей і втекла до чергового еб..я. Природно, загрозу зарубати обох (не дітей — до дітей у нього ставлення завжди було тонке), не судилося збутися, і за-

раз він знайшов себе в силах оборони, воюючи десь під аеропортом, то на дузі, де був поранений і довго реабілітувався, після чого знову повернувся у стрій, туди ж.

На момент нашої юності Веталю був тим товаришем, який мріяв розкачатися — фізично розкачатися, стати громилом, а-ля Шварц і чимось начебто, задовольнити тим самим своє ego, а далі — як складеться... Я думаю, що тим самим — фізичною перевагою і величезними розмірами, як і всі ми — він тішив своє пригноблене самолюбство. Це була його «точка опори», щось на зразок комплексу, якщо дозволите, і він його не боявся, всіляко намагаючись перебороти себе і обставини. А поки боротьба тривала, добряче випивав, трахав рухоме з ознаками жіночих статевих ознак, крутився зі своїм мотоциклом — «Восходом», що глох частіше, ніж заводився — і марив про велике майбутнє.

— Здорова! — підкотив до мене Ветал. Він сидів верхи на своєму «Восході» і той, на диво, ще не просто сопів, але навіть їздив.

— Здавова! — підскочив я від несподіванки. Він підкотив зі спини і попередньо надсадно просигналив мені в спину.

— Заскочуй! — він поплескав по сидінню у себе за спиною. Я трохи подумав секунду, не більше — і акуратно забрався на його залізного коня. Не встиг я ще толком влаштуватися, як Ветал рвонув з місця, здіймаючи пил і гравій у стратосферу.

— Навіщо ти так сідушку задер? — прокричав я йому у вухо. Сидіти було не те щоб незручно, але якось незвично. Сидіння одразу за спиною Віталіка набирало висоту і я мало не падав йому на спину.

— Щоб тьолок катати! — пояснив він, крикнувши мені через плече не особливо поглядаючи на дорогу.

— Навіщо? — не зрозумів я. Навіщо піднімати сидіння, створювати незручності, щоб потім катати?! І тут зрозумів. Просто уявив, як чергова лопоуха малолітка, запав на метушливий і гомінкий характер Віталіка, сідає на його мотоцикл і тут же сповзає усіма своїми принадами прямо йому на спину. Ноги нарізно, груди на спині, рукам робити нічого і вони обвивають Ветала в два обхвати..

«Авжеж! В практичності йому не відмовиш!» — посміхнувся я своїй здогадці спостерігаючи за тим, як Ветал набирає швидкість, стрибаючи з купини на купину по розбитій дорозі між будинків, комусь салютує, махає Наташці, потім мчить поперек дитячого майданчика, вилітає на спуск біля мого будинку і далі, в сторону траси, що пролягає через наше містечко і забирає потік машин далі, на схід, у бік Луганщини.

— Ну як? — кричить він, і я ледве чую з-за потоку повітря, що нас починає роздирати на частини. А вже Ветал в ражі. Його хисткий і деренчливий «Восход», на заправку якого невідомо де він роздобув ці кілька літрів бензину (заправок ще немає — в нашому розумінні немає, а на існуючих

заправках — бензину немає (для простих смертних, природно), як не крути, а бензин взяти ніде).

І ось ми, вискочивши на Харківську, заклавши крутий віраж і ледь не пішовши в бетонний каркас зупинки, вискакуємо не те щоб на пряму. Швидше ні, на довгу і небезпечну дугу довжиною в кілометр, що спускається на кілька сотень метрів вниз, до центру міста. І це та сама дуга, за якою неспішно повзуть вгору фури і рейсові автобуси, а вниз, намагаючись не роструситися і не перекинутися під силами інерції, рухаються ті ж фури і авто, але вже в зворотному напрямку. Але нам щастить. На дорозі зустрічаються лише окремі легковика. Не більше. А більше ми бачити не можемо — дуга довга і досить крута, щоб більше сотні метрів не дозволити бачить наперед те, що відбувається далі, за поворотом.

«Та про що я думав, коли сідав на мотоцикл до нього?» — пролетіла в мене думка, але робити було зовсім нічого. «Восход» ось — ось повинен був або завалитися і піти юзом, або від нього щось повинно було обов'язково відвалитися і він, так само, знову зобов'язаний був піти тим же юзом вниз, зтягуючи за собою і нас. Іншого я не бачив. І не відчував. Але тільки до тих пір, поки Ветал раптом заволав на все горло: «Привіт!», віддав вгору руки у формі вітання продовжуючи рух на мотоциклі, повертаючись всім тілом навколо своєї осі, зберігаючи візуальний контакт з об'єктом свого привітання.

«Ой, бл...» — тільки і зміг сформулювати я, боячись не просто подивитися в бік, але навіть ворухнутися на мотоциклі, що мчав вниз по дузі, та загрожував в будь-який момент розвалитися, позбавлений всякого адекватного управління.

А дуга дороги, між тим, лише ставала крутішою. Руки Ветал так і не опускав, продовжуючи радіти зустрічі, в поворот ж ми входили виключно завдяки тому, що Веталу вдалося завалити тілом мотоцикл в сторону і той, мабуть сам, або підкоряючись його наказам, особисто вибрав правильний кут нахилу, рульова взяла потрібний кут і ми летіли вниз рівно по тій же траєкторії, де повинні були б підніматися фури. І, думаю, нам більше щастило, ніж фурам, що могли бі тут підійматися, хоча б тому, що останніх у нас на шляху не виявилось. На наше щастя, природно.

— Це було... — лише спуск завершився, і мотоцикл заглох, кинувся розповідати Ветал про когось, кого він знав і хто був йому дуже цікавою. — Вона живе... — бурхливо й емоційно він продовжував свою розповідь, стягуючи «Восход» з проїжджої частини в самому низу Харківської. — У неї мати... — щось там було з матір'ю, родаками і іншими аспектами, що породили у дівчинки комплекси неповноцінності і низької самооцінки обтяженими гарними грудьми, непоганими ногами і розвиненим інстинктом продовження роду. Принаймні, все саме так і описував Ветал, використовуючи дещо інші ідіоматичні звороти і більш відверті подробиці.

А моцик тим часом здох. Здох від слова «нахрен!» Завер-

шивши свій біг по дузі перекрученою вулицею під назвою Харківська, витягши цей спуск з останніх сил, на останніх метрах він просто наказав довго жити і реанімації, схоже, не підлягав. Скільки б ми про те його не благали і не билися над цією проблемою, він прикидався трупом і ознак дихання або серцебиття не подавав, лише пріскаючи форсункою, витрачаючи настільки цінне паливо.

— Доведеться штовхати, — резюмував Ветал і відразу ж схопився за кермо. Підключився і я.

Якось з горем навіпіл ми заштовхнули його наверх «Восход», в душі матюкаючись і шукаючи винних. Але коли мотоцик уже був нагорі, він раптом, немов знущаючись над нами, сам собою завівся. Двигун сіпнувся, заскрипів, заскиглив і раптом ожив. Сам! Заходив поршень, повалив дим, зрадів Ветал.

— Поїхали! — ляснув він по сидінню. — Зараз ми до неї завалимся! — він явно говорив про ту ж саму, кому махав руками, заради якої ми ледь не влетіли в стовп, не вилітали або не зустрілися з підіймаючою фурою. Про ту, про яку він тріщав протягом усього години, поки ми штовхали вгору його мотоцикл. І ось... «Та ну нахрен!» — ледь не заперечив я йому, але все ж знайшов в собі сили відмовитися у більш коректній формі.

Ветал не засмутився. Не знімаючий. Не здивувався. Лише потиснув мені руку на прощання і задимів на «Восході» по дворах, дитячими майданчиками, повз розгромлених гірок і

гойдалок, під яблунями і плакучими вербами, прямо до тієї,
що...

4. І знову Жека

— Блін, там Пачика замели, — прилетів до нас Леха на прізвисько Хомич.

— Як замели? — не зрозуміли ми. — Хто? За що? — при-нишклий і втомлений від неробства і одноманітності столик раптом пожвавився. — Чьо та як?

— Так він нах... ся, — Леха таким чином висловлював крайню ступінь алкогольного сп'яніння, після якої Жеку завжди тягнуло на подвиги. — Нажрався в свиню, приходить до мене і каже: «Ходімо зі мною, подивишся, щоб все було пучком!» Я дивлюся — пацану труба, зараз щось буде, збираюся і гайда за ним. По дорозі прихопили Дроню...

— І чьо? — не вгамовувалися ми.

— Замели Пацюка! — емоційно розводив руками злегка пухловатий Льоха. — Нахрен замели.

— Так чьо він то зробив? — Ти не тягни, розповідай.

І тут Льоха повів свою історію.

Варто відзначити, що Женька в нашій компанії був най-молодшим за віком, але не останнім по зросту. Вимахав щось там під сто вісімдесят п'ять, а то й під всі сто дев'яносто, фігуру він мав середню, час від часу піддавався на умовляння Віталі і починав качатися залізом, але після кожного заняття обов'язково слідувала сигарета, потім пляшка пива, а потім і зовсім тренування закінчувалися. Жека ось-ось як закінчив

школу і то вже пішов кудись, мається на увазі технікум чи то ПТУ, чи то тільки збирався — ми не особливо цікавилися. Це був мій друг дитинства, і коли я остаточно перебрався в цю компанію, до нас пішов і Жека.

Скільки я його пам'ятав, з ним завжди щось траплялося. Не зі зла і не спеціально, але жарти або пустощів заради, він вічно влітав в історії. Бив у машин дзеркала, демонструючи навички східних єдиноборств, а потім тиждень ходив з викруткою, приміряючись з якої б машини згвинтити те саме дзеркало, щоб віддати його господареві понівеченої машини. Господар не був в курсі, але дав Жеці тиждень, щоб той як-то особисто вирішив питання, інакше все стане відомо Жекіному батькові і ремінь тоді здасться для Женьки самим солодким варіантом вирішення питання. Тоді згвинтити нічого не вдалося, підключили батька і як-то все вирішилося, але Жека в черговий раз запам'ятав, що до чого. Але не надовго. Трохи перебравши, він знову заліз у якусь історію і там вже фігурував дільничний.

І таких випадків за його нетривале життя було безліч. І все по наростаючій, тому коли Льоха прибіг і повідомив прецікаві новину, ми ні скільки не засумнівалися в його словах.

А справа, зі слів Льохи Хомича, була приблизно така:

— Вилазь! — грюкав у Льохіні двері Жека. — Справа є!! — не вгамовувався він. У Льохи дзвінок давно згорів, чоловіком в сім'ї був тільки він та йому, власне, крім магнітофона, коробки касет і пари ще якихось технічних штукочок, все

інше було пофіг. Так що дзвінок жив своїм життям — точніше, віджив таке, — а Льоха своїм.

— Ти що, ох..в? — відкрив двері Льоха і ледве втримав тіло, що почало вже падати. — А якщо б матушка чи бабуля дома були? Вони б мені потім всю голову засрали! — прямолінійно змалював ситуацію він. Але Жеці, схоже, було вже все «однозначно на будь-яку основу дробі».

— Вилазь! — вимовив вже тихіше він. — Справа є. Развлекуха, я тобі кажу...

Казати Жеці було складно, але те, що він щось задумав і це щось сумнівно тхнуло, Льохі стало ясно відразу ж. І трохи поміркувавши, він натягнув свої краси, переодягнув футболку з білої — домашньої, на синю — прогулянкову, і пішов за Жекою, якого турляло гравітацією і обертанням Землі з боку в бік.

— Пацани, курнути не знайдеться? — прибився до них Дроня. Пацан він був чудовий, просто відмінний, якщо б ще не настільки гарячим і безрозсудним, так йому і ціни б не було. — Пихнути треба б... — пояснив він.

Ні курнути, ні пихнути, природно, ні в кого не знайшлося, а ось «сто пудовий развлекон» йому пообіцяли. І коли робити Дрону було сьогодні до ночі зовсім нема чого, то він з радістю погодився скласти їм компанію.

Шлях їх лежав рівно за Жекою, а той прокладав його, шлях, природно, зі знанням місцевості бувалим лоцманом, огинаючи всі уступи, розкидані будівельні блоки і незакриті

люки.

— А куди ми? — не вгамовувався Дрон між тим не відстаючи від Льохи і Жеки.

— Не знаю, — чесно зізнався Леха. — Я ось за тілом рухаюся. Наглядаю, як би він чогось не накоїв.

— А! — розуміюче засміявся Дроня.

А «тіло» тягло їх вгору, вгору мікрорайону, повз чужих дворів, вже не знайомих бабульок біля під'їздів, кудись в сторону... В бік будівництва! — дивувався Льоха і йому що-то все це стало ще менш подобатися.

Там, нагорі і трохи в сторонці, маяріло рівно три недобудовані коробки, які коли-то повинні були б стати повноцінними п'ятиповерхівками, але поки лише стояли, мокли, наповнювалися пилом, битими пляшками і слідами багать.

— А що там? — не втримався Леха, наздоганяючи Жеку.

— А ти не з-з-сци! — простягнув Жека і знову вирвався на півтора корпусу вперед.

— Не, а чо тут? — не зрозумів Дрон.

— Зараз все побачите! — зрадів Жека, припав до землі, запустив руку кудись під фундамент, порившись там з хвилину, з великими потугами витягнув величезний шматок арматури діаметра не менш як 40-го.

— Ось! — показав він метровий прут, який в його руці виглядав досить страхітливо. — Ти, — він вказав на Льоху, — стій там і дивись, а ти, — тепер прийшла черга і Дроні, — Стій там, — вказівку на протилежну сторону, — І дивись

туди, а я... — і поки пацани слухняно розходилися по сторонах, не до кінця розуміючи суть і план Жеки, той розмахнувся і що було сили лупанув по кладці склоблоків, що закривали собою отвір поряд з входом в один із під'їзд.

Склоблоки тріснула, сиплючись дрібною крихтою. Пішов другий удар, потім третій, і так далі, раз за разом, у всю силу і дурь молодецьку, Жека лупив металевим прутом по склоблокам, виносячи їх геть з кладки. Азарт був настільки великий, що він геть забувся. Забув про обережність. Про почуття власного самозбереження і нецензурна лайка, частівки, куплети улюблених пісень, «Сектор газу» — все летіло в простір разом зі скляною крихтою. І летіло рівно до тих пір, поки з-за рогу не з'явився височенну мужик, здивований настільки безцеремонним вторгненням на охоронювану їм територію, та ще й такому, що дозволив собі псування майна настільки відвертим і цинічним способом.

Ні Льоха, ні Дроня та цвіркнути не встигли, як мужик влетів у зону досяжності Жеки, схопив того за комір, вирвав арматуру і, якщо чесно, пацани думали, зараз почне його відверто пинати, але мужик зробив гірше — він скрутив Жеку і спробувавши випитати хто він та що тут робить, не отримавши відповіді, тут же пригрозився викликати міліцію для складання і чогось там ще.

Більше щось ловити ні Льоха, ні Дроня тут нічого не бачили і відразу ж втекли з місця злочину, розносячи вість про полонення Жеки тощо...

— От же ш... — промовив хтось із наших, дослухавши історію до кінця. Причому чим це було, засудженням або ж, навпаки, констатацією крутизни, — розібрати було важко.

— Чьо робити те? — прозвучало як би з декількох сторін. Виникла ідея йти до Андрія — нашого колишнього однокласника, що тепер навчався на того самого міліціонера, щоб той на своєму рівні, так би мовити, вирішив... Але знаючи Жеку і його постійні зальоти, як видалося сумнівним, щоб цей випадок виявився досить вагомим для вписки Андрюхи за Пачика. І не знаю, скільки б ще ми сиділи і міркували, а, бути може, навіть зірвалися б з місця щоб розібратися на самій місцевості, «умовити мужика», так сказати, якщо б чи не повз нас не провели того самого Пачика.

Вигляд у нього був сумний. Йшов він понуро, щось відповідаючи на питання мужика, відповідаючи знехотя, а може і зовсім не відповідаючи. Мужик ж усякий раз чимось цікавився і вів себе, варто віддати йому належне, цілком собі гідно, утримуючи як себе в руках, так і Пачика за спортивну куртку, за воріт. Жека, він же Пачик на прізвисько, дріботів попереду, вже не такий жвавий і бадьорий, але явно щось замишляв. І не будь він Жекой, якби і в такій ситуації...

— Гей, Пачик! — заволали ми йому вслід і, напевно, це його підбадьорило. Жека не рвонувся, ні, він просто зробив більш рішучий крок вперед, він крутнувся на місці, буквально вилітаючи зі своєї спортивної майстерки і лише рукави на якийсь час скували його рух. І залишивши ту в руках у

здивованого мужика, рвонув з усіх ніг. Та так рвонув, що, мабуть, забувся остаточно, тому що шлях його лежав прямо додому. В будинок, під'їзд, додому — по промії, в зоні видимості, зробивши забіг на дистанцію в триста метрів. В лігво. Куди його, власне, і вели.

— Об'єкт намагався сховатися втечею, — констатував хтось із наших, спостерігаючи цю ситуацію. — Втеча вдалася, але сховатися і замести сліди об'єкт вже не мав ні сил, ні можливості, ні клепки. Сторожові собаки швидко взяли його слід, і його затримання стала лише питанням часу.

Напевно, це розумів і мужик, так як він лише зім'яв майстерку, перехопивши ту своєю величезною рукою, і неспішно попрямував слідом за сховався в під'їзді Пачиком.

Як потім розповідав сам Жека, проспавшись і оцінив масштаб свого безумства, його зловили буквально через кілька хвилин після того як він зник у ванній.

Зловили і продемонстрували тому самому мужику, який виявився не то виконробом бригади, що тільки от планувала приступити до відновлювальних робіт через роки запустіння, не то просто сторожем, що хоч і дозволяв місцевої пацанві гратися у бетонних клітках, але актів вандалізму не терпів.

Жеку продемонстрували. Впізнали. І тут же відіслали до себе в кімнату, замкнувшись на кухні до самого ранку, вирішуючи питання повноти наливої склянки і шириною тарілки повної закуски...

Що сталося з самим Женькою — історія замовчує. Мовчить і сам Жека. Як риба мовчить. Ні слова. Але лише мова заходить про похід на будівництво, тут же стає похмурим і під якимось приводом ухиляється від відповіді і походу.

5. Льоха на прізвисько Хомич

Льоха був моїм чи не найстаріших другом на районі. Принаймні, практично з самого моменту переїзду на ще недобудований житловий масив, в бруд, в будівельну розруху і радість, що ось тепер і у на є пристойна квартира, я пам'ятаю Льоху і Саню. А Жеку та інших вже трохи пізніше.

Льоха жив у сусідній п'ятиповерхівці, в однокімнатній квартирі з мамою, молодшим братом і старої бабусею. «В тісноті, та не в образі», — як часом невесело він висловлювався, але, здебільшого, справи домашні він на вулицю не виносив.

Льоха був злегка округлим, трохи сором'язливим, любив музику, порозмірковувати на абстрактні теми і хотів стати бізнесменом. А хто, власне, в ті часи таким стати не мріяв. Прислів'я «батько інженер — горе в сім'ї» тоді була не просто широкоживаним, але і до болю для багатьох правдивим. Але так як у Льохи батька не було, про нього він взагалі не згадував і тему це всіляко обходив, то все, що йому залишалося, — це мати і стара бабуса та молодший брат, ну, і ми, його друзяки, природно.

Льоха завжди був у курсі всіх наших справ, але намагався в них особливо не встрявати. То почуття самозбереження чи виховання, а може і ще щось, мабуть, брали гору і, як в якійсь казці, «його вуха стирчали з кожної історії», але сам

він жодного разу зловлен ні на чому не був. Між тим Льюха будучи нашим другом, на районі популярність мав як Хомич, відгукувався на це прізвисько, нам навіть інколи здавалося, що його гордо носить, і, природно, без його участі мало що траплялося та відбувалося.

Літо вже у всю набирало силу і тут якось неждано-негадано трапився черговий свято. То міське керівництво раптом знайшло кошти, то він і справді був запланований ще давно, про що ми, звичайно, здогадувалися, але особливих планів не будували. І з цього приводу були оголошені, як це правильно називається? — народні гуляння. Гуляти у нас було не те щоб зовсім ніде, але більш-менш культурно — це тільки міський парк. Все інше — пиятика, розпуста і мордобій. Ландшафт місцевості такий, не призначений для культури і відпочинку, я так думаю. І ось перед нами трьома, Жекой, мною і Льюхою Хомичем постала дилема — влитися в компанію і забухати на столику або виділитися, випендритися, і забухати вже в парку? Питання випивки не стояв в принципі — це святе. Дилема полягала в місці його, алкоголю, вживання і подальшого бродіння, що кажуть «під шофе».

І, природно, вирішальне слово тут виявилось за Жекой.

— В парк хочу, — примхливо заявив він переконливо і ми прогнулися.

— Брати будемо? — поцікавився я. І на мене подивились не то з подивом, а то і зовсім з обуренням.

— Звісно! — заявив Льюха.

— Тоді в мене є! — обрадував їх я.

Варто відзначити, що культура споживання спиртного у нас на районі, як, думаю, і у всіх інших місцевостях не обтяжених надлишком грошових знаків, зводилася до бажання «вбитися» чимось міцним, бажано при мінімальних витратах і без всякої думи про наслідки і здоров'я. Слово здоров'я і зовсім було предметом саркастичних жартів і як цінність не котирувалося. Саме тому періодично траплялися історії з отруєннями гальмівною рідиною, омивачем скла, неправильно вироблені клеєм ВФ, а останнє, що нам повідав Жека, чия сестра працювала в лікарні, — це гудронна людина. Цей чоловіче, співробітник однієї з путеремонтних бригад, чи то на суперечку, чи то в гарячці похмільного синдрому, надудлився креозоту змішаного з чимось там ще — чим там просочують шпали на залізниці? — і в стані повної нерухомості був доставлений в лікарню на «реабілітацію». Новину з прибуттям такого роду «пасажирів» була не нова, але тут збіглася чи не вся лікарня подивитися на «чудо»!, бо це диво перетворилося в щось подібне за кольором з дерев'яною шпалою, просоченої речовиною, що і пило, диво природнє.

І ось, вискочивши з будинків і зібравшись на колонці трохи нижче району, Жека з натхненням розповідав нам цю історію. Напевно, підкреслюючи тим самим необхідність ведення правильного і здорового способу життя?! Ні, навпаки! Констатуючи крутизну і популярність мужика, що таким

чином випендрився на все місто. Це, власне, і все, що Вам потрібно знати про культуру споживання алкоголю, яка була притаманна і нам. Дорогий коньяк — це безмірно круто, але, по-перше, не про нас, а, по-друге, на ці гроші можна напоїти всю нашу компанію до стану повної «неописуємості». І як ви думаєте, який вибір був би зроблений, знайдись така можливість у нас?

— Ти взяв? — цікавився Жека, маючи на увазі цілком конкретну річ.

— Ага! — відповідав я.

— Де? — не вгамовувався він. Жека тільки що вирвався з польових робіт, куди його так не до речі загнали «старики», і зараз питання «випити» для нього стояло дуже гостро, так як «старики» його все одно спляють за втечу з фазенди, так хоч компенсація того повинна була бути вагомою.

— Все пучком! — запевнив його я. — Вдома не тримаємо.

— Це як? — не зрозумів Жека.

— Довго пояснювати! — перервав його Льоха, який і сам був не в курсі, але алкогольна тематика останні десять-п'ятнадцять хвилин, поки ми котилися вниз по одній з крутих і вузьких вуличок, що носили прізвище якогось революціонера, що у нас вважалася чи не лайкою, Льосі неабияк набридло. Він хотів завести пісню про реперах, о музиці і, можливо, про баб.

— А пожерти взяли? — раптом видав непристойне запитання Жека. Як-то у нас закушувати було не прийнято. Мак-

симум вода з-під колонки. І все. А тут таке — пожерти!

— Ти ет чого? — здивувався Леха.

— Я з ранку нічого не жер, — пояснював довготелесий і такий що виглядав втомленим Жека. — Як би не сталося такого, як у школі, коли...

Цей випадок був відомий всім навкруги і викликав кожен раз нестримний сміх. У той раз Жека прийняв з товаришами за школою по дві соточки чогось підозрілого, прийняв наспіх, бо поспішав. Закусив зеленим яблучком на голодний шлунок і тут же подався в ту саму школу, звідки на півгодинки з товаришами і втік. В актовому залі, де зібралася чи не вся наша величезна школа, йшло якесь дійство, що саме по собі було для нас великою культурною подією. КВК або щось в цьому роді. Не важливо. А важливо те, що всій — усій школі! — запам'ятався не КВК! Запам'ятався Жека!!! Він з'явився все з тими ж своїми товаришами, примостився на вільне місце поруч з Льохою в першому ряду і заснув. І все було б нічого — його посопування, нехай і в першому ряду, не особливо когось турбувало — хіба що вчителів, що мотали собі на вус і робили записи в блокнотики — не більше, якби тепло, затишок і ті самі дві соточки на голодний шлунок та яблучко, не попросилися назовні. Природно, попросилися і тут же, не відходячи вибралися. Під відповідні звуки, прямо на підлогу перед сценою і до «величезної радості» учасників культурного заходу. Захід, не скажу, що було зірвано, але Жеку винесли, зал кричав, а Льоха — що виявився

його найближчим другом, і не стільки за ступенем дружби, скільки «тому що під руку попався», під улюлюкання залу йомі була вручена ганчірка і відро... Природно, після цього Льоха страшенно злився на Жеку. Злився, докоряв, бубнів, але потрібно було знати Жеку, щоб зрозуміти — він то може і жалкує, але от причину Льохіних збурень, власне, не розуміє і не поділяє: «Це все яблучка!» — посилався Жека і не кривив душею, саме так він вважав і в тому був упевнений.

— Так пожерти брали? — не вгамовувався Жека.

Як виявилось, про таку дрібницю, як закуска, ні хто і думати не став. Навіть сам Жека. «А навіщо, власне?!»

— Нічого, зараз знайдемо! — запевнив нас Льоха і нам довелося змінити маршрут, оминаючи центр з його «удареною на всю голову транспортною розв'язкою», і рухаючись через залізничний вокзал, повз приватного сектора і пивзаводу, що вже доживав свої останні часи.

— А куди ми йдемо? — знову поцікавився Жека.

— На човнову станцію, — пояснив я.

— Нахрена?

— Так треба, — пояснив я. — Там зрозумієш...

Тільки я в воду не полізу! — тут же попередив на всяк випадок нас Жека.

Але, власне, в воду лізти і не було потреби. Просто човнова станція, так само як і велика частина міста, прийшовши в запустіння ще при Союзі, а зараз і того гірше — занепавши і зносившись, давно не функціонувала. Старі кістяки човнів,

купи металообрухту та іншого сміття лежали там горами, але, що найголовніше, лежали осторонь, в деякому віддаленні від дороги, що в'ється вздовж річки з одного боку і величезного крейдяного пагорба, на якому і стояло наше місто, з іншої. Саме таке затишне і закинуте місце нам і потрібно було, щоб неспішно розпити те, що вже було мною приховано при досить неоднозначних обставин прямо під кущем біля узбіччя тієї самої вулички.

— У воду і не треба. — запевнив Жеку я.

Наш спуск зайняв якийсь час, потім довга дуга вздовж порослої очеретом річечки Куп'янки, що можна було б пересстрибнути вприсядку, але її закопали і облицьовували бетоном в свій час так, словом, нам довелося тягнутися до раздолбаного мосту, далі рейками і шпалами до вокзалу, а звідти, захоплюючись величчю колись кругового під'їзду до вокзалу, нині все більше такого, що вже уходив в болото та заростав очеретом, к тим самим будиночкам за похиленими парканчиками і далі...

— Прийшли, — пояснив Льоха. Чомусь пошепки. — Полізли. — і він вказав на яблуню, що своєю кроною давно перевалилась через штахетник.

З боку вулиці на дереві не було ні однієї цілої гілочки, жодного не потерпілого листочка, нічого живого — мабуть, часто тут походжали веселі компанії, зрізуючи шлях додому, з боку лікарні або парку.

— Полізли, — і Льоха досить швидко, незважаючи на свої

габарити, скочив на паркан.

Зелені яблука, зелені абрикоси, зелене все — аж до щавлю. Все це не доживало і своєї першої декади, споживаної нами або пацанами помолодше. Складно повірити — але не можна було просто піти в магазин і купити там хоч щось пристойне з овочів або фруктів. Їх там просто не було. У кращому випадку перегній з моркви або капусти. Траплялося, бабусі виносили припаси минулого року, але витрата грошей на таку штуку, як яблука була просто немислима!! Зростуть через пару місяців. Ось тоді... А поки, авітаміноз, молоді зростаючі організми, і хана всьому зеленому, що може бути з'їдено. Хана до такого стану, що на бідній яблонці одночасно могло сидіти до десятка нас, вишукуючи останні, розміром з горошину, що зав'язалися яблучка.

Приблизно в цей же час, а то і пізніше, коли йшла шпанка і черешня, страшенно страждали сади і дерева в приватному секторі. Тому не було нічого дивного ні у вмінні лазити по парканах і деревах не тільки Льохи, але і нас, ні в тому, що це дерево являло собою експонат численного насильства над собою.

Піднявшись на яблуньку, ми усвідомили, що бували у неї не першими і нам залишилося зовсім небагато. Ну, з десятка три дрібних, не сформованих, зелених і моторошно кислих яблук, що тут же стали поповнювати собою наші кишені і пазухи.

— А ну я вам зараз! — раптом пролунало кілька осто-

ронь і тут же змусило нас змінити повільні руху крадькома на більш відверті. На нас мчав дідусь і помахував чимось у руці.

«Лопата!» — промайнуло у мене в голові.

— У нього рушницю, е...! — прокричав Жека і тут же опинився на землі.

«Рушниця?» — промайнуло у мене в голові і чомусь зараз же захотілося дізнатися, чим воно заряджена — дробом або сіллю. Хоча, чесно кажучи, ні те, ні інше як-то покуштувати не хотілося.

— Валимо! — проволав Льоха і підстрибнув на гілці так, що та дала крен, потім затріщали і разом з Льохою звалилася вниз. Шлях відступу верхом для нас виявився відрізаним — це була та сама гілка, що... Але роздумувати було ніколи. Стрибнувши ледь не на голову Льохи, відкотившись з ним в сторону, ми тут же схопилися і побігли. Леха летів перший і я вже ні як не очікував від нього такої прудкості.

— Нахрен! — закричав він і з цим криком виніс на той самий хрін секцію прогнилого паркану. Паркан упав в пил та бруд і відкрив нам шлях до відступу. Не до втечі. Ні! До відступу, так як ми були героями і хлопцями хоч куди, яка вже тут втеча — відступ і зміна диспозиції.

— А ось я вам зараз! — розсердився дід і, мабуть скинув рушницю.

— Лягай! —проорав Жека, що біг останнім, і тутож наздогнавши нас, повалив додолу.

Не знаю, чи стріляв старий чи ні, за шумом падіння в пил я як-то того не розчув, але Жека стверджував, що постріл був. Льоха знову паплюжив Жеку на чому світ стоїть, але останній все так само дивувався: «Чого це він? Я всіх врятував!»

Як-то убравшись подалі від старого, зламаною яблуні і понівеченого паркану, ми вийшли на старовинний спуск, що б йому бути неладним, і проклинаючи все на світі, взяли зобов'язання на сходження по цієї мощеної прямовисній скелі, розмитій дощами, розбитій часом і частково розкраденої на бутовий камінь і зарослої чи не віковими деревами з обох сторін. Що не кажи — історичний центр міста, однак. Правда, нам від цієї історії було якось не дуже...

І як-то зазнавши позбавлення сходження по цьому узвозу (і чого його називають узвозом, коли це натуральний підйом?!) ми тут же перенеслися зовсім в іншу епоху — «місцевий палац лордів», ні дати, ні взяти — совкове адмінбудівля з площею, пам'ятником вождю і любителю дітей, як стверджується, — всього того, що так нещодавно нами було відкинуто і що всім нам вже набило таку оскому, що навіть Жека скривився, проходячи повз хирлявих трояндочок на клумбах, по порослим травою в стиках кладки бетонних квадратів площі.

— Минулої зими йому на груди табличку повісили — куплю рублі! — повторив вкотре історію Жека. Ми з Льохою посміхнулися, згадуючи аматорські фото цього плаката, зроб-

лені мною з нагоди. Плакат, кажуть, провисів чи не з тижднів, з благанням дивлячись у вікна міськвиконкому у якого, мабуть, не було не тільки рублів, але і купонів, а потім і гривень.

— Так, було діло... — вимовив я, кидаючи погляд на недобудований будинок піонерів, панораму Цукрозаводу, пост пожежних під блакитними ялинками відразу за пам'ятником вождю світового пролетаріату, і цілячись у той самий спуск, що переростав у крейдянну дорогу вздовж річки з невеликими будиночками вздовж, згорілим магазином класу сільмаг, і частими відгалуженнями стежок і доріжок у бік річки. Ось так — спочатку сходження, потім спуск. Нам, по ходу, пора було давати медалі за альпінізм, — чи що там у них за таке дають. Інша справа, якби ми пішли за «старим» маршрутом через центр. Але тоді не було б яблук, та й там, у центрі, біля самої церкви, якийсь на всю голову стукнутий проєктант звів під неймовірними кутами відразу кілька доріг та вулиць, не давши можливості пішоходам знайти спосіб їх відносно безпечно долати.

— Тут! — вказав я на пожухлі кущ не те шипшини, не то вовчих ягід, що жався до самого узбіччя крейдяної дороги. Такий же припорошений білої пилом, як і все навколо.

— Де? — не зрозумів Жека.

— Тут! — повторив я і поліз за кущ.

Хто б міг подумати, що саме тут, в цій чахлим травичці — а яка могла вирости на ґрунті з крейди? — за кущем, який

пора б було давно і викорчувати, де щогодини проходила, мабуть, не один десяток пар ніг, ховається найбільше диво з див — півлітрова банку самогону, загорнута в старенький місцями порваний пакетик.

— Ось! — я вийняв банку і настрій у хлопців одразу ж поліпшилося. Жека загорівся, а Льохіни палаючі очі не могли дочекатися, коли ж?...

— На станцію! — уже наполягав Жека, маючи на увазі, природно, човнову...

— Ветал розповідав, — розливав з баночки по пластикових стаканчиках Льоха — стаканчики знайшлися в кишені у Жеки, зім'яті, понівечені, але поки що ще такі що не текли. — Під час гри в карти розповідав, — рідина лилась рівним струменем, вдаряючись об дно стаканчиків, злегка навіть пенячись від великої кількості домішок, наповнюючи наші ємності. — Він днями тьолу притягнув додому. Стрьомну, що його життя! — не відривав погляд від рідини Льоха. — Правда що вона стрьомна він зрозумів тільки вранці, коли проспався. А то був п'яний, що, каже, та дівка сама до його будинку і дотягла. Він там у ліфта впав, по сходах повз, — ми всі представляли з яким завзяттям і натхненням все це розповідав Ветал і нам вже ставало смішно. — Вона затягла його, значить дамою, і дала... — Жека ледь з прогнилого борту розваленної човна не звалився вниз, заливаючись сміхом.

— Затягла і дала! — реготав він.

— Ну так! — сміявся стримано і Льоха. Він завжди був більш менш стриманим в прояві своїх емоцій, що ні скільки не применшувало всі інші його достоїнства. — Затягла, поклала, роздягла і дала, — пояснював він. — Так говорить великий бабій Ветал! — тут і я пирснув, представивши як про це розповідав сам Віталя.

— І що? — простягнув руку до склянки Жека.

— А вранці прокинувся, протер очі, котів з рота вигнав...

— Яких котів? — не зрозумів Жеку.

— Тих, що йому туди всю ніч гадили, — пояснив Льоха.

— Подивився на тьолу і «ну її нахрен»! Каже, що спочатку ховався від неї, як від прокаженої, а потім стусанами виганяв з дому. Типу, погуляли, потрахалися, пора і честь знати.

Ми ржали. Не просто сміялися, а ржали, ледь не розхлюпуючи дорогоцінну рідину своїх склянок.

— Невже така страшна, що навіть Ветал?.. — не закінчив я, здригаючись від історії і манери їх переказувати Льохою.

— Ну так, — з легкою посмішкою, що означала в нього крайню ступінь веселощів, продовжував Льоха. — Віталя говорив, що спочатку подумав, мовляв, тьола протигаз одягла. Ні волоска, ні зморшки — все гладке і без волосся. Навіть там! — він вказав вниз. — Навіть там нічого.

— А вії, брови? — цікавився подробицями Жека.

— Кажу ж — протигаз! — пояснював Леха. — Ні вій, ні брів — взагалі ні волосини! Ветал, напевно, як побачив її, так одразу протверезів. А потім раптом почав нишпорити в

пошуках презика. Використаного...

— А ет навіщо? — рідина явно опалляла руку Жеку і той поспішав її швидше вжити, але історія теж його не відпускала.

— Це зрозуміло, — сміявся Леха. — Тіла стрьомна, сама все зробила, а потім прийде і пред'явить, мовляв, дитя твоє, давай якось вирішувати, влаштовувати наші відносини і все таке.

— Знайшов?

— Що знайшов?

— Презик?

— Так начебто знайшов, — знизав плечима Леха. — Знайшов, і сховався у туалеті розробляти план порятунку на унітазі.

— План порятунку на унітазі, — Жека вибухнув сміхом і знову ледь не звалився вниз, з борту роздовбаній гнилий човни.

— Ага, — підтвердив Льоха. — Толчок — він саме те місце, де народжуються плани світового панування, ну або на крайняк, як позбутися вранці від тьоли в протигазі?!

— І як? Вигнав? — було цікаво і мені.

— Ну з нами сидів, веселий такий, напевно вигнав...

— Або втік, — висунув версію Жека.

— Або втік, — цього разу ледь не впав від сміху Льоха. Мабуть такого повороту подій він якось не очікував. Версію не розглядав.

Наш сміх лунав серед руїн колись гучної човнової станції. Праворуч розсипалася металева конструкція, ще не розпиляна на металобрухт — не прийшов час. Зліва лежало кілька човнів, що вже ні коли не вийдуть на воду — все більш-менш тримається на плаву давно розтягнули жителі сусідніх приватних будинків.

Приватні будинки дивилися на нас своїми садами, які переходили в занедбані плодові дерева човнової станції, а далекий і такий близький порослий травою берег приносив вологу і свіжість нашим тілам і розуму.

— Ну, за нас! — підняв тост Льоха і ми цокнулися пластиком про пластик. Дзвону кришталю не відбулося, але нас це не дуже цікавило. Рідина потрапила в рот, обпекла спочатку все там, задушила своїми випарами і полилася вогненним потоком вниз, усякий раз борючись з рефлекторними проявами організму виштовхнути всю цю гидоту назад, геть... Хвилинка боротьба з перекошеними обличчями, уткнутими носами в рукави і шаленим бажанням перемогти — закінчилася, природно, нашою перемогою.

— Фух... — видихнув Жека і тут же напав на наш скарб — зелені яблучка. — Ох... — повторив він і проковтнув цілком відразу декілька.

— Нам залиш, — прогундосив своїм голосом бум-боксер Льоха. — Нам залиш.

— Чьо? — не зрозумів Жека. — Я нічого не жер, — він налягав на яблучка. — Цілий день на городі і нічого не жер,

— уминав він яблучка.

— Ти тільки на яблучка не налягай, — розливав по другій Льоха з банки буру рідину. — А то буде як...

Наступного ранку мене розбудив дзвінок. У двері, природно. Глянувши на годинник і яскраве світло сонця, важко зв'язавши між собою дев'яту ранку, дзвінок і це невблаганний сонце, я поплентався до дверей.

— Навіщо ви мене відпинали? — задав мені тут же питання Жека, що стояв на моєму порозі. Для повноти й чистоти картини варто було б пару слів замінити на початково вимовлені Жекою, але вони не вміщаються в розуміння правил пристойності і відносяться до матерно-неформального лексикону тяжкого ступіню вживаності.

— Не зрозумів? — здивувався я.

— Мене вранці знайшла сеструх, — робив круглими очі Жека. — На лавці. Знайшла, — запал його згасав. — Вся порвана сорочка, спина в крові, еб..ло розбите. На асфальті кров.

«Он як!» — округлив тепер очі і я. Я був упевнений зовсім в іншому.

— Ми тебе з Льохою відвели додому... — пояснював я.

— Я був на лавочці біля під'їзду... — пояснював мені Жека. — Сорочка подерта, перед лавочкою кров'яра, ось така калюжа, ніс — ось, — він показав свій ніс.

— Ми тебе відвели додому, відкрили тобі двері, потім

стояли на вулиці, дивилися на вікна, — пояснював я Жеці.
— У тебе спалахнув на кухні світло...

— Та я прокинувся на лавочці...

— Ну вже не знаю, — розвів руками я. — А ти взагалі хоч що-то пам'ятаєш?...

Виявилося, — ні, не пам'ятає! Взагалі, після човнової станції з Жекою, а точніше з його пам'яттю, стався колапс. І це, одночасно, було і весело, і сумно.

— Херово, — видихнув я і ледве не розсміявся, тому що, напевно, саме веселе, що може бути, це вранці згадувати і розповідати перепившимся друзям, що з ними минулої ночі сталося та що вони там начудили.

— П'ять хвилин. Заходь. І пішли до Льохи, — запропонував я.

— Наху... ся? — зустрів Жеку замість привітання Льоха і тут же розсміявся дзвінким сміхом. — Нажрався? Яблучками закушував знову? — не вгамовувався він. Жека втратив увесь свій запал, бажання з'ясовувати стосунки, втративши під ногами не тільки ґрунт, але й рештки самовпевненості.

— А що там? — поцікавився він.

— А те, що ти нажрався і зіпсував нам свято! — сміявся Льоха. — Ну не так щоб зовсім, але в тому сенсі, що ми очікували — то да.

Зіпсував Жека свято? Ну, це спірно... Те, що пішов він не по тому плану, який ми припускали і на який розраховували — це так. Але ось зіпсував — напевно, ні! Адже Жека

доставив нам не тільки масу клопоту, але і можливість, виконуючи ці клопоти, від душі пореготати (саме поржати, а не посміятися і так, — не посміхнутися, а саме поржати!) над ситуацією і тілом, що не бажала спочатку прокидатися під деревом, а потім впиралося своєму транспортування додому до останнього.

І тут Льюху понесло:

— А пам'ятаєш як яблучками закушував і у мене банку з останньої «дозою» відбирав?

— Не... — мотав головою втрачений Жека.

— А як впав з човна, пам'ятаєш?

Теж не пам'ятав.

— А як: «Я знаю короткий шлях! Тут недалеко!»? Пам'ятаєш?

Жека і це не пам'ятав, зате ми чудово пам'ятаємо, коли при виході з човнової станції не повернули направо, як нам слід було б, а, піддавшись умовлянням вже хитаючогося Жеки, пішли вліво, вниз, до того місця, що Жека знав як короткий шлях. Шлях, дійсно, виявився коротким, але, якщо зізнатися, то шляхом або навіть стежкою це назвати було складно. Чи не прямовисна гора з крейдових відкладів, що не мала навіть рослинності — ось і весь короткий шляху, по якому ми й тверезі ледь піднялися б, а от з підхмеленим Жекою довелося і того гірше. Жека усякий раз норотив впасти і покотитися вниз, тому Льюха тягнув того за руки вгору, я штовхав руками у дупу. Жека ж особливо не сприяв у на-

ших діях, голосно матюкаючись ще міг перебирати ногами, час від часу намагаючись ногою дістати Льюху або штовхнути мене.

— А як ми потім крейду на колонці відмивали? Всі йдуть чисті, охайні і тільки три дауна під колонкою на центральній вулиці миються?! Пам'ятаєш?

І правда, сходження на крейдяну гору, до слова, на яких стоїть наше місто і які тягнуться від самого Белгорода до верхів'їв Донбасу, ми прийшли хоч і переможцями, але зазнавши значних втрат при тому. Падіння і невгамовний темперамент Жеки привів наш зовнішній вигляд у плачевний стан і тому потребував деякого оновлення. Білі коліна, взуття з нальотом крейди і штанини, що підлягали негайному пранню, були піддані нещадній мийці під першою ж колонкою. Матюкаючись, лаючись і попутно радіючи, ми всі втрюх стовпилися біля брижущої струями колонки і як могли влаштували помивку. Жека, природно, тут же напився води прямо припавши до іржавої труби, а потім вимовив щось нечленороздільне та рвонув «за пригодами». Зловили, вмили, образумили і мокрі, збентежені своїм виглядом, але не компанією, все ж продовжили свій шлях у бік Міського парку.

Жека тримався молодцем. Не здавався. І нам навіть здалося, що трохи протверезів. Здавалося, рівно до того моменту, як...

— А пам'ятаєш як прямо на вході в парк, наеб..ся і впав?

Пам'ятаєш? Прямо під ноги патрулю? Пам'ятаєш?

Жека, природно, не пам'ятав. Не пам'ятав і як угледівши стовпи вхідних воріт в парк вирвався з наших чіпких рук, пробіг всього два кроки і розтягнувся точно між цих самих стовпів, прямо до ніг патруля, що там стояв.

«Піпейць!» — подумали ми і не сумнівалися, що... Але патрулю, схоже, і зовсім було похрін, вони лише подивилися на розпластане тіло, щось між собою перекинулися і відвернулися.

«Піднімайся!» — сичав на вухо Жекі Льоха.

«Вставай!» — боязко дивлячись на людей у формі шепотів і я.

— А могли б у мавп'ятнику прокинутися! — продовжував Льоха. — Ти ж на них «мукора гробані, хулі тут на дорозі встали?!» — погнав.

— Що, правда? — здивувався Жека і тут же розсміявся на все горло. — Що, ось так і сказав? Мусора гробані?! — він розумів, що міг, швидше за все, так і було, від чого йому ставало лише веселіше. — Мусора гробані??

— Тобі залишалося тільки чоботи їм обблевати і взагалі вечір вдався б! — пояснив Льоха, згадуючи, як лише відтягнув убік Жеку, той видав і яблучка, і рідину, і шлунковий сік прямо посеред алеї.

Жеку ми рятували швидко та оперативно, як тільки могли. Залишене за спиною — смердюча калюжу і здивовані погляди добропорядних співгромадян, ми поспішали забрати-

ся геть у темряву давно необрізаних дерев. Міліція нас хоч і бентежила, але, по суті, вони були товаришами продажними і за невелику мзду як-то ми з ними домовилися б. Більше нас лякали козаки — пацани, пішли «в служіння» не за матеріальні блага, а заради ідеї — принаймні, так це декларувалося. І ідея у кожного біла своя, звісно. І замістили собою таку собі «добровільну дружину» за рознарядкою, що пішла у минуло разом із совком. Хлопці в кожному бачили потенційного порушника, вели себе зухвало і тому часто напрошувалися. Але не в нашому випадку, тому що ми зараз нічого суттєвого їх тріаді виставити не могли, хіба що розчавити їх усіх трьох неспішно падаючим тілом Жеки. «Сюди!» — прохрипів Льоха і поволік у темряву Жеку.

А потім сталося те, чого й слід було очікувати. В принципі, але не в деталях. У деталях все траплялося щоразу по-новому, але фінал був передбачуваний — Жека сів під дерево і там заснув.

Не знаю, на що ми там ще розраховували і на що сподівалися, але спроби розбудити Жеку, що сидів навпочіпки, не припинялися нами. Спочатку ми умовляли його, потім штовхали, далі чи не пинали — ні, ні! — не били, але бажання мали вже величезне. Жека не піддавався, що час від часу ніс осуд в наш бік, але вставати і прокидатися не бажав.

— А пам'ятаєш, як ти тьолок перелякав? — продовжував нагадувати Жеці Льоха. — Пам'ятаєш?

І цього, звісно, Жека не пам'ятав. Але очі його загорілися.

Тьолки!

— А хрін з ним?! — не то питаючи моєї думки, не то вимовляючи рішення всерцях стояв над сплячим тілом Льоха. Навколо шуміло і розливалися веселощі — лише вийди на освітлену алею, зроби всього з десяток кроків, і ось воно — життя, заради якої ми, власне, й подалися сюди.

— Ти піди, — запропонував я. — А потім повернешся, я піду. Ми ж не можемо це тіло тут кинути?!

Леха був згоден. Він і сам би не залишив Жеку, але будучи з ним поруч в який раз потрапляв у халепу через яблучка і самогон, випитих і з'їдених Жекой. І ця обставина його дуже засмучувало.

— Добре, — погодився він і зробив ті самі десять кроків. Зробив і тут же наткнувся на пару, як він висловлювався, «солодких тіл». Тіла були з ним знайомі, являли собою щось дрібне, малолітнє, несформоване, але вже мали претензії на «нічне життя!» і «світло „вищого суспільства“».

— Привіт! — вимовила чорненька «плоскодонка» надмірно кокетуючи.

— Привіт! — відповів Льоха, маючи намір щось запропонувати. Але не встиг. Краєм ока зазначивши якийсь рух, він навіть не встиг зреагувати на вихор, вилетів з темряви.

— Нахрен з пляжу, я тут ляжу! — спочатку показалися вогненні очі, потім бліде обличчя, а далі і не фігура, що не розбирала дороги та комічно подьоргувалася.

Фігура пообіцяла лягти і тут же лягла, прямо між двома

«плоскодонки», що розійшлися перед ним, як води перед одним з пророків. Наш пророк упав до ніг «неземної краси», краса ж дико вискнула, в два голоси виматюкалася по-дорослому і вихором помчала геть, не те хі-хікая, не то проклинаючи нас.

— Ну а далі що, розкурював сигарету Жека прямо під дверима у Льохи?

А далі ми знову рятували тіло. Нам здавалося, що все пропало. Що ось-ось нас накриють. Що дівочий вереск привернув увагу або мусорів, або козаків. І що гірше — це ще питання.

Ми волочили тіло, що втратило здатність рухатися, і волочили як могли. Ноги Жеки тягнулися за нами, руки батогами звисали у нас через плечі.

— Не нада до тітки! — час від часу приходячи в себе щось ніс Жеку. — Не нада до тітки!

Вже не знаю, може й справді в нього тут де жила тітка, а може вже білка наполегливо стукала до його шпаківні, але він вирвався і навіть спробував від нас тікати. Довго гнатися за ним, правда, нам не довелося. Відразу біля цегляної стіни стадіону закінчився його забіг.

— Потрібно таксі! — прохрипів Льоха, звалюючи на себе тіло Женьки.

— Ага, — погодився я і подумав, як би це вибудувати шлях так, щоб не потрапити на очі патрулю і дістатися...

— Не треба до тітки! — кричав Жека, коли ми його впи-

хали на заднє сидіння в таксі.

— Ми додому, — пояснював я, сідаючи поруч з ним і дозволивши Льосі вказувати шлях водилі.

— Вдома батя! — простогнав Жека. — Додому теж не треба!

— Що це з ним? — водилою був пацан, напевно що і прав ще не мав.

— Нах..ся, — пояснив Леха. — Він не небезпечний, — навіщось додав він.

Але водія не стільки цікавило — безпечний наш товариш чи ні — його більше турбував салон, який Жека усякий раз погрожував заблевати.

— Вигружайся! — прибули на зупинку ми, де думали провітрити Жеку. А потім відвести його додому, коли він хоч якось буде триматися на ногах. Але пасажир із заднього сидіння відмовився виходити.

— Нахрін демони, — пинався він ногами і впирався руками в сидіння.

— Ах нахрін?! — схопили за ноги ми незговірливого пасажира і виволокли з машини, впустивши спиною на купу щебеню і гудрону. І як раз з нагоди хтось вирішив перестелити нашу трасу гравієм з бітумом, залишивши на узбіччі гірки всього цього чи не по саме коліно, ось в цей самий гравій з бітумом і потрапив наш пасажир, вилітаючи з заднього сидіння машини. Ноги ми відпустили, пасажира підняли абияк, а таксист тут же вдарив по газах, несучи ноги

і колеса, навіть не чекаючи закриття задніх дверцят. І ще якийсь час ми могли бачити хлопаючи дверцята «шістки» що неслася вниз по Харківській.

— А далі? — не вгамовувався Жека, викурюючи вже другу сигарету і відверто радіючи за свої вчорашні подвиги та звершення.

— А далі ти лежав на лавці під вишнею біля мого під'їзду. Нив. Блював. Схоплювався. Лаявся. Поки тобі не набридло і ти не захотів додому.

— І? — здивовано округлив очі Жека. Мабуть, його здивувало, що він в такому стані раптом захотів додому.

— Ми тебе відвели. Поставили біля дверей. Відкрили замок. Заштовхнули в квартиру, так як ти на той момент передумав і впирався. Вийшли на вулицю. Постояли, підождали, поки загориться на кухні світло і потім пішли по домівках, відпочивати. Вже було за північ.

— А далі?

— А далі ти прийшов до нас і розповів, як ми тебе били, рвали сорочку, мазали асфальт кровинцею і під кінець кинули здихати на лавочці біля під'їзду, — продовжував Льюха ехидно посміхаючись. — І якщо б не сеструха, що вночі поверталася додому, то хана б прийшла тобі! Напевно таргани, в нору утягли би...

— Так ніс же хтось розбив?

— Асфальт, напевно. Ти з лавочки падав? Скільки разів??

6. Саня

У Жеки на прізвисько Пача, вуха гнулися у всі сторони. Бувало, заради розваги присутніх, він їх скручував в трубочки і кривив настільки смішні пики, що все тут же падали від сміху з ніг.

Не знаю, чи це щось вроджене, але він стверджував, що це є наслідком занять боротьбою в дитинстві і тому подібне. Розповідав, як його, ще малого хлопчика, хотіли навіть віддати в спорт інтернат з вільної або греко-римської боротьби, але щось там не склалося чи батько не дав згоди. Ось так і залишився Жека з поламаними вухами і своєю веселою вдачею.

За великим рахунком, Жека на прізвисько Пачик був швидше веселуном і шоуменом, ніж бійцем або борцем. Особливо вимальовувались його здібності в стані хорошого поддатія, мабуть, коли останні гальма йшли геть, але, траплялося, і на тверезу голову його бувало «несло».

— Давай! Давай! — підбадьорював його Льоха сидячи на лавочці і обіймаючи свій старенький і вічно жуючий касети магнітофончик «Протон». — Негри не так танцюють! — режюмував він.

— Це індійські танці! — кричав Жека і пританцьовував під музику, яка лунає з «Протона». — Цю касету мені один індус подарував, — додавав він і далі танцював, забавляючи

не тільки перехожих, а й тих, хто в цю мить з якої-то причини вирішив виглянути на подвір'я нашого двору.

— Все одно негри краще танцюють! — задорив його Леха, любитель репу і всього, що з тим пов'язано.

— Нігери так співати не вміють, — відповідав йому Жека на прізвисько Пачик і продовжував зображати якісь па, явно скопійовані їм з індійських фільмів.

— Ти чо? — звідкись з-під черемхи виринув Дроня. — Знову п'яний? — він був прямолінійний, невисокий на зріст і надзвичайно запальний.

— Ось так, взяв і весь кайф обламав!! — зупинився Пачик на половині руху, постояв так частку секунди і зайняв своє нормальне — вертикальне положення. Дроня зухвало дивився на рослого Жеку з висоти свого невеликого зросту, тобто з Жекиного поясу.

— Не, ні п'яний, кажись, — зауважив він своїм недобрим оком. — А чьо ви тут розсілися? — поцікавився він.

І правда, чого це ми тут розсілися? Надворі стояв чудовий погожий літній день. Сонце пекло нещадно. Усяк, хто в своєму розумі — поспішав або сховатися на річці, або забратися подалі в тінь. І тільки ми, з магнітофоном під пахвою у Льохи, оцінювали акторську майстерність Жеки і попутно сміялися над його манерою це демонструвати. Сподіваюся, з боку здавалося, що у нашому сміху відчувається якась злість, швидше просто веселощі, тим більше, що Жека усіма своїми зусиллями і тим, що зараз у нього відбувалося в голові,

давав нам масу приводів.

— Чьо розсілися? — повторив своє запитання Дроня. — Гайда до Сашка!

Сашко, він же Саня, був нашим другом з тих самих пір, як ми всі перебралися в тільки що побудований будинок і жив він в квартирі рівно піді мною.

У Сані був вітчим, а у вітчима велосипед «Україна». Взаємовідносини в цьому трикутнику нагадували латиноамериканський серіал, повний емоцій і непорозумінь. Користуватися велосипедом Сані дозволялося, але ось велік постійно ламався. Ламався так часто і так не до речі, що усякий раз Саня неймовірно засмучувався, а вітчим страшенно сердився і його ор було чути навіть у нас в квартирі. Сам же Санін вітчим був людиною, що кажуть, «все в дім», «домовитим» і необгрунтоване псування майна його усяк раз дуже засмучувало.

— А у нього вдома хтось є? — поцікавився Пачик.

— Не... — відповів Дроня.

— А до нього можна? — зовсім не риторичне питання, так як зовсім недавно Саня примудрився на тій же самій «Україні» переламати сталеву раму — рама тріснула в тому місці, де і переломитися взагалі не могла б — Саня намагався якось ізоляцією приховати цей момент, вставивши в раму попередньо стругану палицю. І попервах йому це навіть вдалося. Але рівно до того моменту, як вітчим взяв цей велік і вирішив проїхатися на дачу, природно відразу ж впавши

з переламаною рами біля самого під'їзду. Сані страшенно дісталось, він був позбавлений чи не всього, мозок його, мабуть, забився подалі в куток черепної коробки, і відбудувався від ора китайською стіною, але найстрашнішим для Сані була та обставина, що незважаючи на його повноліття, його, як пацана, посадили вдома і заборонили покидати квартиру протягом тижня. Так що це питання було аж ніяк не риторичне.

— А тобі не пофіг? — розставив крапки над і Дроня. Йому особисто було навіть більше ніж пофіг.

Саня нас зустрів нас своїм одвічним спокоєм і тут же запросив усіх до себе.

— Привіт! — привітав він всіх нас і відразу ж перенаправив до себе в кімнату, так як інші кімнати були для нього закриті. Причому фізично — на замок. Доступний простір зводилося до кухні, коридору, роздільного санвузлу та, власне, його кімнати. В кімнаті висів величезний килим, стояв комод, а вікно було вічно відкритим, впускаючи разом з повітрям ще і вуличний пил, а ввечері комах та мошок.

— Прикольний у тебе вид з вікна! — одразу ж підскочив до вікна Дроня. Саня не поділяв його думки — перший поверх, буйна листав плодових дерев закривала все справа і зліва, залишаючи лише просвіт навпроти вікна. І все. Не те що, скажімо, вид з п'ятого поверху. Але Саня промовчав.

— Чим зайнятий? — поцікавився Жека і тут же по очах Сані, що забігали, зрозумів — той знову порушив якесь пра-

вило вітчима.

— Ні... — відповів Саня.

— Не гунда! — штовхнув його в груди Дроня. Саня позадкував від несподіванки. А потім у відповідь штовхнув і Дроню. Останній відлетів на метр назад і гепнувся на Саніне ліжко.

— Ах ти так! — підскаочив Дроня і схопивши перше що потрапило під руку — настільну лампу, жартома і граючи, вирішив нанести легкі каліцтва Сані. Саня не схибив, відібрав у Дроні лампу, а ми якось заспокоїли самого агресивного, благо, Дроня був настільки ж відхідливим, як і запальним.

— Чьо пожерти у тебе є? — тут же поцікавився він. — І сигарету давай сюди!

За перекурами, печивом з чаєм і салом з цибулею у нас пройшло близько години. Саня розповідав про свої поневір'яння і лиха у відносинах з вітчимом. Розпалювався, коли мова заходила про велосипеді. Стверджував, що це сам вітчим перевантажує велік мішками і відрами, коли повертається з дачі. А те, що велосипед потім ламається вже в руках Сани — це наслідок. Знос металу і непруха, так сказати.

— Точняк! — погодився з ним Дроня. — Був би в мене такий вітчим, я б його вже давно застрелив би! — він проковтнув шматок сала і закусив цибулею.

— Він рушниці в сталевому шафі на балконі тримає, — раптом видав Саня.

— Рушницю? — схопився Дроня. — Покаж!!!

— У нього мисливська та мілкашка, — пояснив Саня. — Тільки все це в шафі, в сталевому, на балконі, — чомусь він вибачався.

— Не жени! — перервав його Дроня. — Давай сюди рушницю! У тебе що, ключів немає?

Виявилося, що у Сани були ключі. І від замкнених кімнат, де стояв телевізор, який він в тиху дивився під час відсутності вітчима та матері, і від другої кімнати, і навіть від балкона. І, більше того, навіть від сталевого сейфа зі зброєю! Все у нього було. І благо, що вітчим про те нічого не відав, інакше Сашці потім було би не просто погано, а взагалі, я навіть не уявляю, що той би з Саней зробив.

— А ну дай сюди! — ледь не вирвав з руками у Сани воздушку Дроня. Сейф розчинив нам свої простори і виявився заповнений тими самими двома рушницями — мисливською вертикалкою двустволкою і воздушкою зі стволом, що переламувався, подібного якої ми свого часу пострілювали свинцевими кульками в тирі.

— Ти куди? — не зрозумів Саня Дрона.

— Тут тісно! — прокричав той пронісшись вихором через всі відкриті таємною зв'язкою ключів Сані двері і коли ми його вже наздогнали, то він вже сидів біля вікна, переламував ствол і щось шепотів собі під ніс.

— Кульки давай! — прокричав він Сані.

Саня кульок не взяв, та й взагалі хотів тут же повернути

рушницю назад — мало, вітчим зараз повернеться, ми всі у вікно вістребнемо — перший поверх все ж, — а він залишиться «на місці злочину, та ще й з воздушкою в руках. Ні! Такого він зовсім не хотів.

— Віддай! — він схопив рушницю у Дроні. Але Дроня був тертим калачем, тут же штовхнув Саню в колінко і пригрозив врізати ще і прикладом.

— Зрозумів?! — Дроня робив наголос на літері «у», як то, на його думку, робили тільки круті пацани. — Зрозумів? — повторив він уже тихше, споглядаючи над муками Сани, що валявся біля його ніг і який тримався за своє коліно. — Кульки тягни! — легко штовхнув носком кросівки Дроня. — Кульки давай!

Принесені з балкона (із сейфа) свинцеві болванки, прозвані нами кульками, Саня виймав з коробки, як найбільшу цінність, цілком обгрунтовано вважаючи, що всі вони давно перераховані і двічі враховані його допитливим і пунктуальним вітчимом.

— Та що ти там телишся?! — штовхнув Саню прикладом Дроня. — Давай сюди! — і вигріб з коробки чи не жменю свинцевих кульок.

— Щас ми, — він переламав ствол, загнав туди одну з кульок і ляснув воздушкою тому, приводячи її в бойову готовність. — Залягли всі, — скомандував він і сам тут же присів біля відкритого вікна.

— Ти по кішкам? — поцікавився Пачик. Але сам по пер-

шій команді засів спиною до вікна і зараз жував знайдену у Сани на кухні булку.

— Ні! — гордо відповів Дроня.

— По людям, чи що? — здивувався Леха.

— По фашистам! — з тиском в голосі надсадно прошипів Дроня вишукуючи ціль.

— По яким фашистам? — не розумів Саня. Гвинтівка і вітчим вже дуже сильно напружували його свідомість.

— По самим натуральним! — знову просичав Дроня, прикладаючись щокою до подушки. — По самим натуральним... — шепотів він.

— А де вони?

— Зараз будуть! — як снайпер у засідці засів на підвіконні Дроня. Створ його гвинтівки і частину голови, от і все, що хоч якось можна було розрізнити з вулиці. А могутня листя чудово приховувала його хоч праворуч, хоч ліворуч.

— А ось і фашистюга! — обрадувано прошепотів він.

І правда, фашист не змусив себе довго чекати. Фашистові було від сили років тридцять п'ять — стародавній стариган! — і володів фашист могутнім пузом і солідним дипломатом. Пузо він гордо ніс перед собою, дипломат не менш гордо в руці, розгорнутій своїм чорним глянцем пластику в нашу сторону.

— Пипець тобі, фашистська морда! — та не встигли ми навіть зреагувати, як було вже пізно. Палець неспішно спустив курок, свинцева болванка беззвучно покинула ствол

гвинтівки і помчала в бік фашиста.

Фашист здригнувся, заціпенів від лязгаючого звуку, підніс до лиця свій дипломат, здивовано провів по потрісканій пластику пальцем і щось зміркувавши, раптом плазом упав прямо на асфальт.

— Ага! Засцал, фашистюга! — вимовив Дроня і тут же переламав ствол, заганяючи туди другий синицевий наконечник. — Щас ти у мене пізнаєш удалі пролетарської! Відчуваєш гнів праведний!! — прошипів Дроня і знову навів на нього гвинтівку.

Мужик лежав на асфальті практично нерухомо. І тільки його голова відривалася від асфальту на деякий час і знову опускалася, відривалася в пошуках стрілка і знову опускалася через незручність пози. Шукав він його, стрілка, чому-то вгорі, на верхніх поверхах, а то і на даху. Видно було, як рухаються його губи, вимовляючи чи то прокляття, чи то молитви.

— Ось тобі! — і Дрон знов спустила курок. Свинцева кулька вдарилася всього в декількох сантиметрах від голови мужика, той тут же схопився, спіткнувся, впав, схопився, знову спіткнувся, але втримався і з усіх ніг кинувся бігти.

— Уйде! Уйде! — злетів на підвіконня Дроня намагаючись стоячи там же переламати ствол воздушки і швидко перезарядити. — Уйде фашист! уйде тварюка! — кричав він на всю вулицю. — Бери його в кільце. Жени під... а! — волав він готовий кинутися в погоню. Ствол не піддавався. Руки

нервово крутили його з боку в бік, кульки розсипалися на всі боки, Саня стогнав від жаху і бліднув від передчуття, Дроня волав на всю горлянку і вже був готовий стрибнути у вікно, озвучивши необхідність наздогнати фашиста і добити його прикладом. І стрибнув би, і наздогнав би, і добив би — ми в цьому не скільки не сумнівалися. І було б так, якби Льюха не схопив Дрона за ноги і не сволок того в кімнату, на підлогу.

— Ти що? — кричав Дрон. — Пособник! Шкура фашистська! Відпусти мене! Та я щас тебе вб'ю! — увійшов у роль Дрон.

— Ти чо це? — заспокоював його Льюха, притискаючи як міг до підлоги. — Ти чого це розійшовся? Ти ж міг і мужика застрелити? Ти чого?

— Та правда, чого це я?! — раптом опір припинився. Дрон обм'як, обвів усіх поглядом лежачи на підлозі, а потім тихо піднявшись, спрямувавши свій погляд на Саню неспішно поцікавився:

— А що це ти мені рушницю в руки всучив? Я ж не хотів! Саня загубився і навіть не знав що відповісти.

— Так ти ж мене трохи людину вбити не змусив! — недобре так дивився на Саню Дрон підкидаючи в руці гвинтівку. Нехай і не заряджену, але все ж.

— Так, я це... — позадкував Саня. І картина була сповнена комізму. В половину Саниного зросту Дрон, по масі у три-чотири рази поступається Сані, труїв господаря квартири, практично повністю придушивши в тому волю до опору.

— Ти ж знаєш, що я зупинитися не можу! — закричав Дроня. — Так ти мене хотів підставити... Ти мене загубити захотів!!! — і кинувся з ходу на Саню.

— Так він шалений! — прокричав Саня і кинувся бігти в бік кухні.

— Вали його, — прокричав весело Леха і тут же завалив на підлогу Дроню.

— Та не мене! — здивувався той, цілком логічно вважаючи, що репліка стосувалася виключно Сані. — Не мене валити треба...

Через хвилин п'ятнадцять всі ми сиділи на кухні. Пили чай, доїдали знайдений Дроном в шафці коровай. Двері давно були замкнені, кульки як-то зібрані, подушка на місці.

— Ну як я вас всіх! — від усієї душі радів Дроня. — Як я Вас? А?!

Йому не відповідали.

— А ви, мабуть, подумали, що я чокнувся?! Що у мене дах забрав?! — радів він своєму невтримному артистичному темпераменту. — Ось так і всі думають, що я божевільний. А я ось так приколююсь!!

— А якщо б мужика підстрелив, це теж був би прикол? — посміхався Жека, якому, власне, не зовсім і весело було вже.

— Так то прикол був... То я жартував так, — пив чай Дроня. А між тим день тільки набирав обертів...

— Може на ручку сходити? — запропонував Леха. — Там зараз всі наші...

7. Ватрон

Справжнє ім'я Ватрона знали хіба що його батьки та шкільні вчителі, періодично заглядаючи в журнал і які знаходили його ім'я в суї. Ми ж знали його Ватрона Ватроном і ні як інакше.

Гроза району, змушував тремтіти чи не кожного і викликаючи часте роболіпство з боку тих, хто не бажав з ним псувати стосунки, він швидко злетів і так само швидко, як буває з нестримно гарячими зірками, і погас. Але в той час він був зіркою. Та ще й якою!

Школа залишилася позаду, технікум, негасаючі бійки, пиятики, дівки, за чутками, деколи з елементами насильства, наркота — у цьому всьому був Ватрон, мій однолітка зростом під метр дев'яносто, зі сталевою щелепою, величезними кулаками і бажанням їх застосувати у справу і не по справі.

У свій час Ватрону пророкували велике спортивне майбутнє. Роки в спортінтернаті загартували в ньому бійцівський дух і виховали ненависть до слабкості, а травма, отримана на одному із змагань, назавжди поставила хрест на такий спортивній кар'єрі, що здавалося вже відбулася.

Не знаю, можливо цей саме крах планів і позначився на подальшому поведінці Ватрона, який таким чином намагався довести собі та оточуючим, що він ще багато чого коштує, але слава про бійки, пиятики і дівках бродила по району і

часто виповзав за його межі.

Ватрон не те щоб був завсідником нашої компанії. Водив він стосунки з особами більш запеклими, що балувалися чимось серйознішим, ніж самогон і вишукуючими кошти на наркоти нехай навіть і «виставленням чужих квартир». Але варто було Ватрону з'явитися в безпосередній близькості від нас, як всі завмирили, тому що:

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.